

TALABALARNING O'QUV FAOLIYATINI TASHKIL ETISH VA MATEMATIKANI O'QITISHDA SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI

Ахмедова Нилуфар Шавкатовна

Урганч шаҳар 1-сон касб хунар мактаби

Математика фани ўқитувчиси

Annotatsiya: *Ushbu ilmiy maqolada talabalarning o'quv faoliyatini tashkil etish va matematikani o'qitishda samaradorligini oshirish usullari haqida so'z borgan.*

Kalit so'zlar: *ta'lim, matematikani o'qitishda ko'nikmadan foydalanish, matematik ta'lim, intellekt.*

KIRISH

Matematika ta'limida talabalarning faolligini oshirish va o'rganish matematika ta'limi o'quvchilarning intellektual o'sishi va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi, biroq, matematikani o'qitishning an'anaviy yondashuvlari ko'pincha o'quvchilarning qiziqishini o'ziga jalb qila olmaydi va ularning fanga jalb qilinishiga to'sqinlik qiladi. Ushbu muammoni hal qilish uchun talabalarning ta'lim faoliyatini tashkil etish va takomillashtirishning innovatsion usullarini o'rganish juda muhimdir matematikani o'rganishda ularning samaradorligi. Ushbu maqola talabalarning faolligini oshirish va matematika sohasida samarali o'rganishni rag'batlantirish uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan turli strategiyalarni o'rganishga qaratilgan. Matematika ta'limi bilan bog'liq muammolarni hal qilish orqali o'qituvchilar faol ishtirok etish, tanqidiy fikrlash va matematik tushunchalarni chuqur qadrlashga yordam beradigan muhit yaratishi mumkin. Ushbu strategiyalarni amalga oshirish orqali talabalarga matematikada mustahkam poydevor yaratish va ushbu muhim o'quv intizomida o'z imkoniyatlarini maksimal darajada oshirish huquqi berilishi mumkin.

Uyushgan sinfda o'qituvchi aniq taxminlar, tartiblar va protseduralarni o'rnatishga qodir, bu esa ijobiy va ijobiy narsalarni yaratishga yordam beradi qulay o'quv muhiti. Bundan tashqari, samarali sinf boshqaruvi o'qituvchilarga o'z o'quvchilarining turli ehtiyojlari va qobiliyatlarini qondirishga imkon beradigan tabaqalashtirilgan o'qitishga imkon beradi. Talabalarni mahorat darajalariga qarab guruhlash, individual qo'llab-quvvatlash va turli xil o'qitish yondashuvlaridan foydalanish kabi strategiyalarni amalga oshirish orqali o'qituvchilar har bir talabaning salohiyatini oshirishi va matematik ta'limda umumiy muvaffaqiyatga erishishi mumkin. Umuman olganda, sinfni samarali boshqarish matematikani o'qitishning asosiy jihati bo'lib, talabalarning akademik ta'siriga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin muvaffaqiyat va kelajakdagi matematik bilim.

Matematik ta'lim uchun kooperativ ta'lim strategiyasini o'z ichiga olgan sinflarni samarali boshqarishning ahamiyati matematik sinflarida talabalarning hamkorligini

rivojlantirish uchun juda muhimdir. O'quvchilarni matematik vazifalar va muammolar ustida birgalikda ishlashga undash orqali o'qituvchilar faol ishtirok etish, tanqidiy fikrlash va tengdoshlarni o'rganishga yordam beradigan muhit yaratishi mumkin. Guruh ishi, tengdosh repetitorlik va muammolarni birgalikda hal qilish kabi kooperativ ta'lim strategiyalari talabalarning kontseptsiyasini yaxshilashi ko'rsatilgan tushunish, muammolarni hal qilish qobiliyatlari va matematik fikrlash qobiliyatlari. Bundan tashqari, kooperativ ta'lim talabalarga murakkab matematik muammolarni birgalikda hal qilishda muhim ijtimoiy va muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga imkon beradi. Bundan tashqari, hamkorlikda ishlash orqali talabalar matematik o'rganishda tegishlilik va egalik tuyg'usini boshdan kechirishadi, bu esa o'z navbatida ularning motivatsiyasi va mavzuga qiziqishini yaxshilaydi. Umuman olganda, matematika sinflarida kooperativ ta'lim strategiyasini kiritish nafaqat talabalar hamkorligini kuchaytirish uchun foydalidir va matematikani o'qitish va o'rganishni sezilarli darajada yaxshilaydigan manbalar. Texnologiyadan foydalanishning samarali usullaridan biri bu ta'lim dasturlari va ilovalaridan foydalanishdir. Ushbu vositalar talabalarga interfaol va qiziqarli o'quv tajribalarini taqdim etishi mumkin, bu ularga matematik tushunchalarni amaliy ravishda o'rganishga imkon beradi. Bundan tashqari, texnologiya onlayn munozarali kengashlar va guruh ish platformalari orqali talabalar o'rtasida hamkorlik va aloqani osonlashtirishi mumkin. Bu nafaqat faol ishtirok etish va ishtirok etishni rag'batlantiradi, balki ularning muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshiradi va tanqidiy fikrlash qobiliyati. Bundan tashqari, texnologiya bevosita hisobot va moslashtirilgan ta'lim tajribalarini ta'minlash mumkin, individual ta'lim targ'ib va talabalar turli ehtiyojlarini qondirish muhim bo'lgan. Umuman olganda, matematikani o'qitishga texnologiyani kiritish o'qitish samaradorligi va samaradorligini sezilarli darajada oshirishi, natijada talabalarning matematik tushunchalari va yutuqlarini yaxshilashi mumkin.

Matematikani o'qitishda turli xil o'quv uslublarini joylashtirish uchun matematikani o'qitishni farqlash bo'yicha ko'rsatmalarni takomillashtirish vositasi sifatida texnologiyadan foydalanish barcha talabalarning matematik tushunchalarni samarali tushunishlari va qo'llashlarini ta'minlashning muhim jihati. Turli xil sinf ehtiyojlarini qondirish uchun o'qituvchilar o'z o'quvchilari orasida mavjud bo'lgan turli xil o'quv uslublarini bilishlari kerak. Vizual o'quvchilar uchun ko'rgazmali qurollar, kinestetik o'quvchilar uchun amaliy mashg'ulotlar va eshitish o'quvchilari uchun og'zaki tushuntirishlar kabi turli xil o'qitish strategiyalarini o'z ichiga olgan holda. O'qituvchilar har bir talabaga material bilan individual o'rganish uslubiga mos keladigan tarzda yordam berishlari mumkin. Bundan tashqari, imkoniyatlarni taqdim etish hamkorlikdagi ish va mustaqil izlanish, shuningdek, barcha o'quv uslublari talabalari uchun o'quv tajribasini oshirishi, inklyuziv va dinamik sinf muhitini yaratishi mumkin. Turli xil ta'lim uslublarini tan olish va ularga murojaat qilish orqali o'qituvchilar talabalarning faolligini oshirishi va matematik tushunchalarni chuqurroq

tushunishga yordam berishi mumkin, natijada matematik ta'lim samaradorligini oshirish va natijalarni yaxshilashga olib keladi.

Matematik ta'limda turli xil o'quv uslublarini joylashtirish uchun farqlovchi ko'rsatma formativ baholash amaliyotini amalga oshirish monitoringda juda muhimdir talabalarning taraqqiyoti va matematika sohasida ma'lumot berish. Formativ baholash talabalarning bilim olishiga oid dalillarni to'plash va ushbu ma'lumotlardan o'qitishni yaxshilash uchun foydalanishning davom etayotgan jarayonini anglatadi. Talabalarning tushunchalarini doimiy ravishda baholash va ularning noto'g'ri tushunchalarini hal qilish orqali o'qituvchilar o'qitish yondashuvlariga tuzatishlar kiritishlari va alohida talabalar yoki guruhlariga maqsadli yordam ko'rsatishlari mumkin. Ushbu amaliyotlar o'qituvchilarga talabalar uchun zarur yo'l-yo'riq va yordam olishlarini ta'minlab, qiyinchiliklar va o'qitishni mos ravishda aniqlashga imkon beradi muvaffaqiyatli. Bundan tashqari, formativ baholash o'qituvchilarga vaqt o'tishi bilan talabalarning rivojlanishini kuzatishga imkon beradi, bu ularga o'sishni o'lchash va qo'shimcha ko'rsatma yoki aralashuv zarur bo'lgan joylarni aniqlash imkonini beradi. Umuman olganda, matematik ta'limda shakllantiruvchi baholash amaliyotini amalga oshirish talabalarning o'quv salohiyatini oshirish va ularning umumiy ilmiy yutuqlarini rag'batlantirishning muhim tarkibiy qismidir.

Talabalarning taraqqiyotini kuzatib borish va xulosa qilishda ko'rsatma berish, talabalarni muammolarni hal qilish va tanqidiy fikrlash orqali kuchaytirish uchun shakllantiruvchi baholash amaliyotini amalga oshirish matematika edu-kation ularning umumiy akademik o'sishi va muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Muammolarni hal qilish faoliyatini o'quv dasturiga kiritish orqali talabalarga analitik va mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish imkoniyatlari beriladi. Bundan tashqari, tanqidiy fikrlash talabalarga qutidan tashqarida o'ylash, taxminlarni so'roq qilish va turli nuqtai nazarlarni baholash imkonini beradi, natijada ularning murakkab matematik muammolarni hal qilish qobiliyatini oshiradi. Bundan tashqari, muammolarni hal qilish va tanqidiy fikrlash bilan shug'ullanish orqali talabalar o'zlarining o'quv jarayonining faol ishtirokchilariga aylanishadi.

Matematikada muammolarni hal qilish va tanqidiy fikrlash orqali talabalarni kuchaytirish matematikani o'rganishda qat'iyat va chidamlilikni rivojlantirishda o'sish tafakkurini targ'ib qilish juda muhimdir. Aql-idrok va qobiliyatlar sobit xususiyatlar emas, balki mehnatsevarlik orqali rivojlanishi mumkin degan ishonchni singdirish orqali talabalar muammolarga ijobiy munosabat bilan yondashadilar va samarali ta'lim strategiyalari bilan shug'ullanadilar. Harakatni ta'kidlash, xatolardan saboq olish va qiyinchiliklarni izlash talabalarga o'sish tafakkurini rivojlantirishga va ko'pincha muvaffaqiyatsizlik qo'rquvini engishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Kerol Ann Tomlinson. Akademik darslik. ASCD, 3/22/2017

2. Gillou-Uayls, Genri. K - 12 talabalarini virtual ta'limga jalb qilish uchun o'qituvchilarning onlayn pedagogik Rea - sonlarini o'zgartirish bo'yicha tadqiqotlar qo'llanmasi. Niess, Margaret L., igi Global, 6/25/2021
3. Jon D. Strebe. 'Kooperativ ta'lim yordamida Matematikaga jalb qilish. Routledge, 1/9/2014
4. Frances R. Curcio. O'rta matematika o'qituvchilarining ilhomlantiruvchi hikoyalari.